

Tittel: Ujevnt eksperiment

Lenz

Av Georg Büchner

Regi: Armin Petras

Med: Marian Saastad Ottesen, Eindride Eidsvold, Jon Øigarden, Trond Espen Seim
Torshovteatret

Ingress: ”Norwegian theatre is boring. We should have more fun.” (sitat: Øigarden i *Lenz*)

Mye norsk teater er både kjedelig, dårlig og gammeldags. Men, det fins en rekke unntak. De fleste finner vi etter min mening i det frie profesjonelle scenekunstheltet. Iblant glimter institusjonsteatrene også til - som i Torshovteatrets *Lenz*. Forestillingen presenterer en rekke moderne og eksperimentelle teaterformer som det er på høy tid at det gjengse teaterpublikum får anledning til å oppleve. *Lenz* er i den forstand et bra kunstnerisk initiativ.

Hybridteater

Lenz er et klassisk eksempel på at teaterformer som er forsket frem i det eksperimentelle teatret, etter en god stund, tas opp av institusjonene.

Büchners novelle (1835) om den deprimerte dramatiker Lenz er utgangspunktet for forestillingen. Utdrag fra novellen blandes med tanker om det typisk norske, norsk teaterkunst og om det å være kunster. Formuttrykkene vi møter er ganske nye for norsk institusjonskunst. Her finnes bl.a. klipp fra reality-TV, slapstick, stunt-teater, talkshow, drama-øvelser, musikal, tegneserie og absurd teater. Med andre ord en svært fragmentert forestilling som minner om dekonstruksjonen på 1980- og 90-tallet. Da tekster skulle tas fra hverandre og settes sammen med andre formuttrykk, på nye måter.

Det er deilig å se en slik ubekymrethet på scenen. Men det skaper også problemer. Montasjedramaturgien er nemlig ikke så enkel å hankses med. Det er mange gode scener og øyeblikk innimellom. Men et tilsynelatende ukritisk bruk av innfallsvinkler gjør at strukturen er unødvendig kaotisk (spesielt i 1. akt). En oppstramming av dramaturgien ville hevet forestillingen i stor grad.

Sjangerhybriden krever mye av skuespillerne. At de skal mestre flere spillteknikker, og at de skal kunne veksle mellom disse i raske skift. Få klassisk skolerte skuespillere i Norge mestrer denne hybridformen. Noe *Lenz* er et eksempel på. Skuespillernes manglende teft for

forestillingens rytme gjør forestillingen som helhet svært ujevn. De jobber derimot hardt alle fire, svetten fyker og de redder seg inn gjennom selvutlevering og engasjement for materialet. Ottesen er den eneste som viser at hun virkelig har taket på sin funksjon i forestillingen.

Ironi og råskap

Forestillingen aktualiserer en nesten 200 år gammel tekst med en rekke samtidsreferanser, assosiasjoner og tolkninger. Samtidsteater assosieres ofte med kritisk og politisk teater. Man forventer at referanser til samtiden skal utskille en klar mening – gjerne i opposisjon til samfunnets rådende tankesett. Dette er ikke tilfelle i *Lenz*. Vi møter bl.a. referanser til dagens islam, norsk teater, dop, heltedyrkelse og reality-TV. Men, dette er ikke spesielt kritisk teater. Den skriver seg snarere inn i en pop-ironiserings-kultur.

Den ironiske avstanden skuespillerne har til materialet (spesielt i 1.akt), forenkler forestillingen. Mange blant publikum koste seg med dette (de hadde kanskje nok med å forstå formen?), men for meg ble det friksjonsløst. Først når skuespillerne i 2. akt fristilte seg fra ironien, når de spilte på ondskap og redsel like lett som de spilte på humor, beveget dette materialet oss. Råskapen skaper en form for direkte ekthet som i dag fungerer bedre enn den ironiske avstanden (som på mange måter er et etterslep fra 1980- og 90-tallet).

Av Elisabeth Leinslie